

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням вченої ради Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки
Ректор І.Я. Кошан
Протокол № 8 від 26.06.2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки

I. Загальні положення

1. Цим Положенням визначаються види, форми, зміст, порядок, тривалість, періодичність та результати підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (далі – працівники) Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (далі – СНУ імені Лесі Українки).
2. Положення спрямоване на реалізацію в Україні системи безперервного навчання працівників.
3. Метою підвищення кваліфікації працівників є вдосконалення професійної підготовки особи шляхом поглиблення і розширення її професійних знань, умінь і навичок, набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності.
4. Основними завданнями підвищення кваліфікації працівників є:
 - оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетенцій і компетентностей в психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;
 - засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;
 - набуття досвіду формування змісту навчання, з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків педагогічних і науково-педагогічних працівників, попередньо здобутої ними освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, інтересів і потреб особистостей;
 - вивчення педагогічного досвіду, сучасного виробництва, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і виробництва та перспектив їх розвитку;
 - розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки, техніки і виробництва;
 - застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.
5. Працівники підвищують кваліфікацію у вищих навчальних закладах III–IV рівня акредитації, наукових, навчально-наукових та інших установах, а також на підприємствах, в організаціях, органах державної влади, органах місцевого самоврядування (далі – установах) як в Україні, так і за її межами.
СНУ імені Лесі Українки забезпечує підвищення кваліфікації працівників не рідше ніж один раз на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.
Підвищення кваліфікації працівників може здійснюватись також у СНУ імені Лесі Українки.
6. Працівники можуть здійснювати фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням кваліфікації за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб, у тому числі на підставі договорів, інших джерел не заборонених законодавством України.
7. У разі підвищення кваліфікації з відривом від основного місця роботи, працівники, які направлені на навчання, мають право на гарантії і компенсації, що передбачені законодавством України.
8. Проходження працівником підвищення кваліфікації є обов'язковим. Перенесення терміну підвищення кваліфікації допускається за наявності поважних причин (фіксується відповідною заявою працівника за погодженням завідувача кафедри) і може бути відтерміновано не більше ніж на один календарний рік.
- II. Види, форми та організація підвищення кваліфікації працівників**
9. Підвищення кваліфікації працівників здійснюється за такими видами:
 - короткострокове навчання;
 - довгострокове навчання;
 - стажування.
10. Підвищення кваліфікації працівників за відповідними спеціальностями (напрямами підготовки) здійснюється за *планом-графіком* та на підставі договорів, що укладаються між СНУ імені Лесі Українки, або між педагогічними і науково-педагогічними працівниками та установою, в якій здійснюватиметься навчання.
11. Підвищення кваліфікації працівників здійснюється за денною, вечірньою, заочною, дистанційною формами навчання. Форми навчання можуть поєднуватись відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту».
12. Навчання працівників здійснюється за навчальними планами та програмами, розробленими кафедрами, ухваленими вченими радами та затвердженими керівниками закладів. Якщо навчання здійснюється в організаціях та на підприємствах, навчальні плани та програми визначаються договором між СНУ імені Лесі Українки і закладом-виконавцем.
13. Індивідуальні плани стажування та звіти про стажування затверджуються на засіданнях кафедр. На

вченій раді університету індивідуальні плани стажування та звіти затверджуються, якщо стажування тривало понад 4 місяці в Україні або за межами України незалежно від терміну перебування.

14. Документи на підвищення кваліфікації яке здійснюватиметься за кордоном або триватиме в Україні 4 і більше місяці подаються на обговорення наукової ради не пізніше 15 числа кожного попереднього місяця.

Обробка персональних даних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

15. Працівники університету, які проходять підвищення кваліфікації зобов'язані узгоджувати терміни підвищення кваліфікації із завідувачами кафедр та керівниками структурних підрозділів (відділ кадрів, навчальний відділ, відділ аспірантури, проректор з наукової роботи та інновацій).

16. Одночасно здійснювати довгострокове навчання або стажування можуть не більше 25 % викладачів кафедри в період діючого контракту.

17. Форми навчання з кожної програми встановлюються установами, в яких здійснюватиметься навчання працівників, в залежності від складності, мети та змісту навчальної програми з урахуванням потреб СНУ імені Лесі Українки на підставі укладеного з ним договору.

18. Перелік напрямів, за якими здійснюється навчання, визначається відповідно до спеціальностей (напрямів підготовки), за якими здійснюється підготовка фахівців у СНУ імені Лесі Українки за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями.

19. Організація та координація підвищення кваліфікації працівників здійснюється відділом аспірантури та докторантури. До організації навчання працівників залучаються відповідні структурні підрозділи СНУ імені Лесі Українки (кафедри, деканати, науково-дослідні лабораторії та інші наукові та навчальні підрозділи, відділ кадрів, бухгалтерія, профспілкова організація), які:

- завчасно інформують працівників, кафедри, інші структурні підрозділи про установи, в яких можна здійснювати підвищення кваліфікації працівників;

- розміщують відповідну інформацію на інформаційних стендах, сайті;

- ведуть облік працівників, які потребують підвищення кваліфікації;

- розробляють план-графік підвищення кваліфікації на календарний рік;

- оформляють та здійснюють облік відповідних документів щодо підвищення кваліфікації працівників;

- узгоджують та здійснюють інші організаційні заходи щодо підвищення кваліфікації працівників.

20. Працівники, які відповідно до плану-графіка проходитимуть довгострокове навчання або стажування, подають у відділ аспірантури та докторантури документи згідно додатків:

- заяву про направлення на підвищення кваліфікації погоджену з завідувачем кафедри, начальником навчального відділу, начальником відділу кадрів, завідувачем аспірантури та докторантури, проректором з наукової роботи та інновацій;

- витяг з протоколу засідання кафедри за основним місцем роботи з рекомендацією про підвищення кваліфікації;

- направлення на підвищення кваліфікації;

- погодження установи на підвищення кваліфікації працівника (на офіційному бланку із зазначенням прізвища, ім'я по батькові працівника, який направляється на навчання, строк навчання та назви структурного підрозділу установи, в якому здійснюватиметься підвищення кваліфікації) або примірник договору;

- індивідуальний план стажування, що містить інформацію про мету, завдання, строк, зміст стажування, очікувані результати.

21. Направлення на підвищення кваліфікації працівників за межі України здійснюється відповідно до Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411, а також фізичними і юридичними особами на підставі договорів, укладених з іноземними вищими навчальними закладами, науковими та іншими установами.

22. Направлення на підвищення кваліфікації та зарахування на підвищення кваліфікації здійснюється за наказом ректора Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки відповідно до плану-графіка після укладення договору, погодження навчального плану і програми та сплати коштів згідно з договором відповідно до кошторису витрат на навчання працівників.

23. Науково-методичне забезпечення підвищення кваліфікації працівників здійснюється структурними підрозділами установ, на які наказом їх керівників покладені функції організації та здійснення навчального процесу.

24. Педігогічні та науково-педагогічні працівники з інших університетів, які мають на меті підвищити кваліфікацію в СНУ імені Лесі Українки, зараховуються на підвищення кваліфікації наказом ректора СНУ імені Лесі Українки після подання відповідних документів (особистої заяви на ім'я ректора СНУ імені Лесі Українки, підписаної керівником структурного підрозділу у якому здійснюватиметься підвищення кваліфікації, індивідуального плану стажування, направлення, наявності діючого договору між установами, квитанцію про оплату за потреби, та інших документів передбачених законодавством України).

25. У разі потреби на час підвищення кваліфікації працівники забезпечується гуртожитком. Надання цієї послуги здійснюється за додаткову плату, що обумовлюється у договорі про підвищення кваліфікації.

26. У разі змін умов підвищення кваліфікації працівник письмово повідомляє про такі зміни керівника установи, в якій здійснюється підвищення кваліфікації. Такі обставини можуть бути підставою для зміни місця підвищення кваліфікації.

27. Відповідальність за своєчасне підвищення кваліфікації працівників покладається на керівників структурних підрозділів СНУ імені Лесі України.

28. Безпосереднє керівництво підвищення кваліфікації працівників здійснюється фахівцями закладу-виконавця. Оплата праці осіб, які залучаються до підвищення кваліфікації працівників, визначається відповідно до чинного законодавства або договором між СНУ імені Лесі України та закладом-виконавцем і не може бути меншим, ніж розмір ставок погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять.

III. Зміст підвищення кваліфікації працівників

29. Підвищення кваліфікації працівників здійснюється за навчальними планами та програмами.

29.1. Навчання за програмами короткострокового підвищення кваліфікації та постійнодіючих семінарів, семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, вебінарів, круглих столів тощо передбачає комплексне вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, зокрема педагогічних, нових актів законодавства, кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, підвищення рівня професійної культури тощо.

Програми семінарів-тренінгів та тренінгів спрямовані на формування і вдосконалення компетенцій і компетентностей щодо розвитку професійних особистісних здібностей (організаторських, творчих, лідерських, комунікативних тощо), підвищення ефективності професійної діяльності в галузі освіти.

29.2. Навчання за програмою довгострокового підвищення кваліфікації спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетенцій і компетентностей у тому числі і вивчення кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх безпосередніх обов'язків, розширенню зони їх компетенції тощо.

29.3. Ця вимога не розповсюджується на працівників, які працюють перші п'ять років після:

закінчення вищого навчального закладу;

здобуття вищої освіти на основі раніше здобутої вищої освіти за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем за іншою спеціальністю (інша вища освіта);

навчання за спеціалізацією;

закінчення аспірантури або докторантури.

29.4 Стажування здійснюється з метою формування і закріплення на практиці професійних компетенцій і компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, щодо виконання завдань і обов'язків на займаній посаді або посаді вищого рівня, засвоєння кращого вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні в межах певної спеціальності.

30. Зміст навчальних планів та програм формується з урахуванням галузевої специфіки та специфіки освітньо-кваліфікаційних рівнів фахівців і визначається:

вимогами суспільства щодо забезпечення вищих навчальних закладів висококваліфікованими фахівцями;

сучасними вимогами щодо засобів, форм і методів професійної діяльності працівників;

державними та галузевими стандартами вищої освіти;

досягненнями у напрямках соціальної, психологічної, управлінської, економічної, правової, технологічної підготовки тощо.

Підвищення кваліфікації забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем розвитку вищих навчальних закладів.

31. Навчальні плани та програми, сертифікати короткострокового підвищення кваліфікації, інших форм підвищення кваліфікації розробляються структурними підрозділами, які здійснюють підвищення кваліфікації, ухвалюються вченою радою університету та затверджується ректором.

32. Якщо навчання здійснюється в організаціях та на підприємствах, навчальні плани та програми короткострокового підвищення кваліфікації визначаються договором між замовником і виконавцем.

33. Навчальні плани та програми довгострокового підвищення кваліфікації розробляються та в установленому порядку затверджуються установами, в яких здійснюватиметься таке навчання відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

Навчальний план довгострокового підвищення кваліфікації передбачає аудиторні заняття, самостійну навчальну роботу слухачів (виконання індивідуальних завдань, випускної роботи тощо) та захист випускної роботи.

Якщо навчання здійснюється в організаціях та на підприємствах, навчальні плани та програми довгострокового підвищення кваліфікації визначаються договором між СНУ імені Лесі України і закладом-виконавцем.

34. Підвищення кваліфікації працівників в установах здійснюється за індивідуальним планом, що затверджується ректором СНУ імені Лесі України і погоджується закладом-виконавцем.

35. Навчальними планами та програмами визначаються форми підсумкового контролю знань за результатами навчання працівників.

IV. Тривалість та періодичність підвищення кваліфікації працівників

36. Строк підвищення кваліфікації працівників визначається навчальними планами та програмами, обсягом навчального часу (в академічних годинах) і встановлюється закладом-виконавцем відповідно до вимог законодавства залежно від форм та видів підвищення кваліфікації.

37. Підвищення кваліфікації працівників може здійснюватись також і в міжтестастійний період.

37.1. Тривалість короткострокового навчання (до двох тижнів) за обсягом годин навчальної програми складає не менше 54 академічних годин і не більше 108 академічних годин: з яких дві третини аудиторних годин і одна третина годин самостійної навчальної роботи.

Періодичність короткострокового навчання встановлюється залежно від виробничої потреби.

37.2. Тривалість довгострокового навчання (два і більше тижнів) за обсягом годин навчальної програми складає не менше 108 академічних годин з розподілом загального обсягу годин на аудиторні і самостійну навчальну роботу у співвідношеннях дві третини аудиторних годин і одна третина годин самостійної навчальної роботи.

37.3. Тривалість стажування працівників визначається потребами університету з урахуванням обсягу годин програми навчання, його мети та завдання за погодженням з керівником установи, в якій здійснюватиметься стажування, і становить не менше 6 кредитів і не більше 48 кредитів або від одного місяця до дев'яти.

37.4. Строк підвищення кваліфікації працівників за межами України встановлюється відповідно до вимог законодавства та на підставі договорів, укладених з іноземними вищими навчальними закладами, науковими, освітньо-науковими та іншими установами.

V. Результати підвищення кваліфікації працівників

38. Завершеність навчання працівників на окремому етапі засвідчує підсумковий контроль знань і відповідний документ про освіту.

39. Для проведення підсумкового контролю знань за програмами довгострокового навчання створюється атестаційна комісія, голову якої в установленому порядку затверджує керівник установи, в якій здійснюється таке навчання.

Керівник установи організовує діяльність атестаційної комісії, контролює та забезпечує єдність вимог до оцінювання знань працівників.

40. До складу атестаційної комісії можуть входити представники вищого навчального закладу-замовника, установи, в якій здійснюється довгострокове навчання, а також представники роботодавців галузі господарства відповідно до спрямування підвищення кваліфікації, педагогічні і науково-педагогічні та наукові працівники інших вищих навчальних закладів, наукових та навчально-наукових установ.

41. Підсумковий контроль за результатами довгострокового навчання здійснюється на підставі оцінки рівня професійних компетенцій і компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників, набутих під час навчання за відповідними навчальними планами та програмами.

42. Рішення атестаційної комісії доводиться до відома працівника та керівництва вищого навчального закладу-замовника протягом трьох днів після його прийняття.

43. При незадовільних результатах підсумкового контролю працівник не раніше ніж через місяць має право на повторне проходження підсумкового контролю за результатами довгострокового навчання. Фінансові витрати, що пов'язані з повторним проходженням підсумкового контролю, покриваються за рахунок грошових коштів працівника, за яким на цей період зберігається середня заробітна плата.

При незадовільних результатах повторного проходження підсумкового контролю довгострокового навчання питання щодо продовження роботи або працевлаштування працівника вирішується відповідно до законодавства України.

Результати підсумкового контролю довгострокового навчання можуть бути оскаржені працівником у порядку, встановленому законодавством України.

44. На підставі рішення атестаційної комісії установа, в якій здійснювалось довгострокове навчання, видає працівникам, які завершили навчання і захистили випускні роботи, свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

45. При стажуванні форми підсумкового контролю відповідно до програми стажування визначаються установою, в якій здійснювалось підвищення кваліфікації.

46. У разі невиконання працівником покладених на нього обов'язків під час стажування, керівник установи, в якій здійснювалось підвищення кваліфікації, має право звільнити його від подальшого проходження стажування, про що повідомляє керівництво вищого навчального закладу-замовника.

47. Працівникам, які пройшли стажування, короткострокове навчання видається відповідний документ про післядипломну освіту (посвідчення, сертифікат або довідка), зразок якого затверджується в установленому порядку установою, в якій здійснювалось таке навчання.

48. Результатами стажування яке тривало шість і більше місяців має бути видання трьох фахових публікацій або монографії чи навчального посібника.

49. Працівники, які пройшли довгострокове навчання або стажування (закордонне) складають звіт, у якому зазначаються відомості про виконання всіх розділів навчальної програми довгострокового навчання та стажування та пропозиції щодо впровадження результатів навчання. Звіт про проходження довгострокового навчання або стажування підписує працівник.

50. Захист результатів довгострокового навчання та стажування (закордонного) здійснюється на засіданні кафедри або структурного підрозділу за місцем роботи працівника та на засіданнях наукової ради.

Кафедра приймає рішення про затвердження або відхилення звіту про довгострокове навчання або стажування працівника (за необхідністю – про його доопрацювання), а також дає рекомендації щодо впровадження результатів підвищення кваліфікації з урахуванням їх практичного значення для поліпшення навчально-виховного процесу та наукової роботи.

За результатами прийняття рішення про затвердження звіту про довгострокове навчання або стажування працівника звіт підписує завідувач кафедри, на якій працює працівник після чого його підписує ректор університету.

Рішення засідання кафедри враховується при проходженні чергової атестації працівника, при обранні на посаду за конкурсом чи укладанні трудового договору працівника.

51. Упродовж двох тижнів після завершення довгострокового навчання або стажування (закордонного) працівник подає звіт про проходження довгострокового навчання або стажування у відділ кадрів, та копію відповідного документа про освіту, отриманого за результатами підвищення кваліфікації.

Відповідальність за своєчасне подання звіту про проходження довгострокового навчання або стажування у відділ кадрів покладається на працівника, який пройшов навчання або стажування або завідувача кафедри, на якій працює працівник.

52. Відповідно до рекомендацій, зазначених у звітах, кафедра формує пропозиції щодо подальшого впровадження результатів підвищення кваліфікації працівників у організацію навчально-виховного процесу та наукової роботи вищого навчального закладу.

53. Копії звітних документів про проходження підвищення кваліфікації зберігаються на кафедрах та в особовій справі працівника і використовуються для формування звіту про роботу за результатами календарного року.

Проректор з наукової роботи та інновації

Начальник юридичного відділу

Начальник навчального відділу

Начальник відділу кадрів

Завідувач відділу аспірантури та докторантури

А.О.Бояр

А.В.Маїло

Л.О.Заєць

Т.П.Качан

М.Б.Філіпович